VALTION TALOUDELLINEN TUTKIMUSKESKUS

Maahanmuuttajaäitien työllistyminen

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Hanna Pesola
28/05/2025

Maahanmuuttajaäitien työllisyys

- Maahanmuuttajien työmarkkinatilanne on keskimäärin heikompi kuin suomalaistaustaisten
  - työllisyys ja tulot vaihtelevat merkittävästi esimerkiksi maahanmuuton syyn mukaan
  - naisten työllisyys kautta linjan heikompaa kuin miesten
- Myös suomalaistaustaisilla 25-34-vuotiailla naisilla alempi työllisyysaste kuin Ruotsissa ja Norjassa
- Lausunnossa esitetään VATT Datahuoneen laskelmia maahanmuuttajaäitien:
  - työllisyydestä vuonna 2024
  - työllisyyden kehityksestä lapsen syntymän jälkeen vuonna 2018 lapsen saaneilla

Työllisyys vaihtelee voimakkaasti syntymämaan mukaan

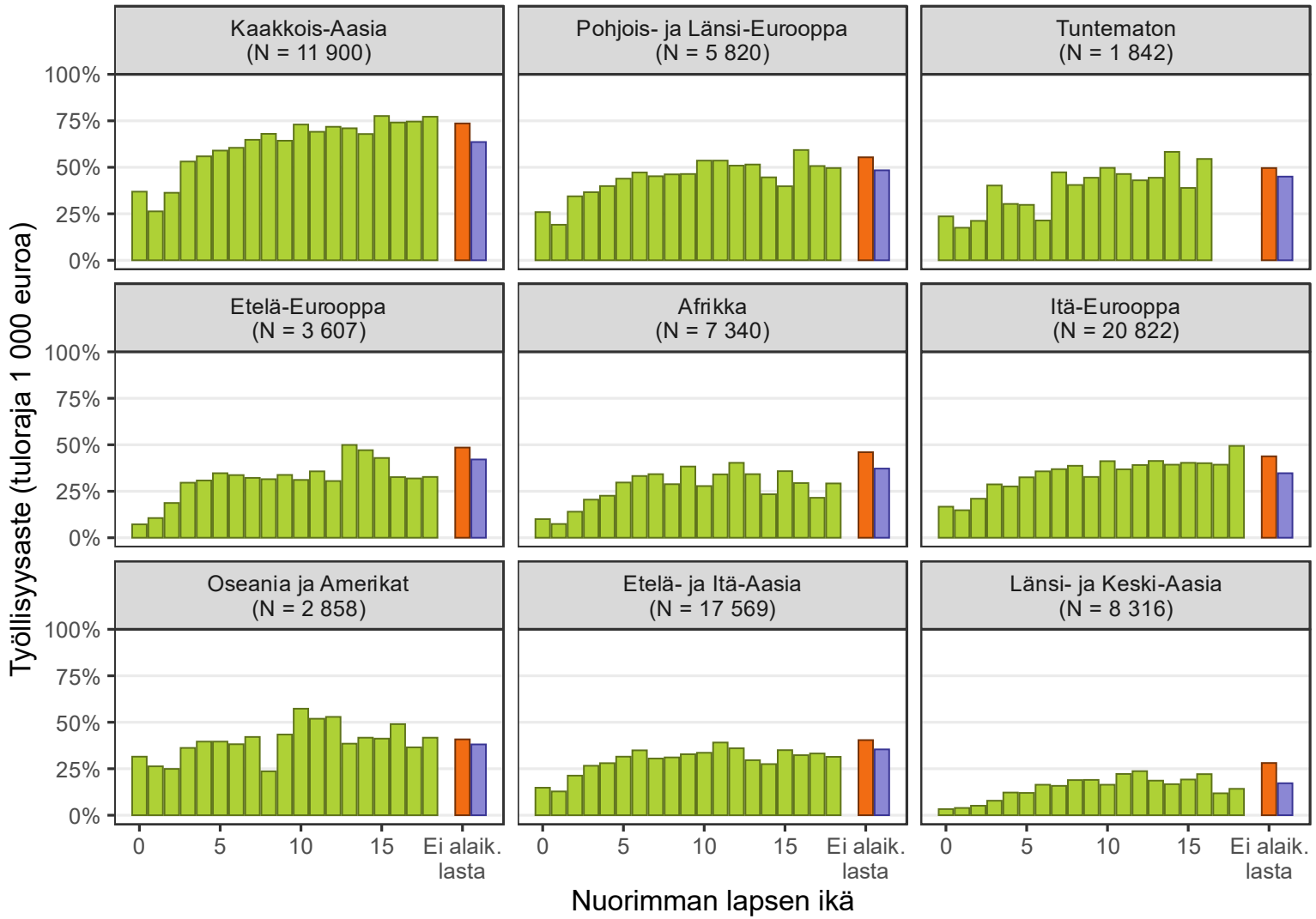

- Suomalaistaustaisten äitien työllisyysaste:
  - 68 % (lapsi 0–2 v.)
  - 85 % (lapsi 3–6 v.)

Työllisyysaste arvioi keskimääräistä työllisyyttä vuoden aikana. Henkilön työllisyys saadaan jakamalla tarkasteluvuoden kuukaudet, joiden aikana hän on saanut tuloja yli 1 000 €, luvulla 12. Ilmoitettu työllisyys on henkilöiden työllisyyksien keskiarvo. Naisille, joilla ei ole alaikäisiä lapsia, on piirretty kaksi työllisyysastetta. Vasemmanpuoleinen (punainen väri) tunnusluku on painotettu keskiarvo. Painot vakioivat verrokkiryhmän ikäjakauman samaksi kuin ryhmän äitien. Oikeanpuoleinen (sininen väri) tunnusluku on tavallinen, painottamaton keskiarvo.

Työllisyyskehitys lapsen syntymän jälkeen

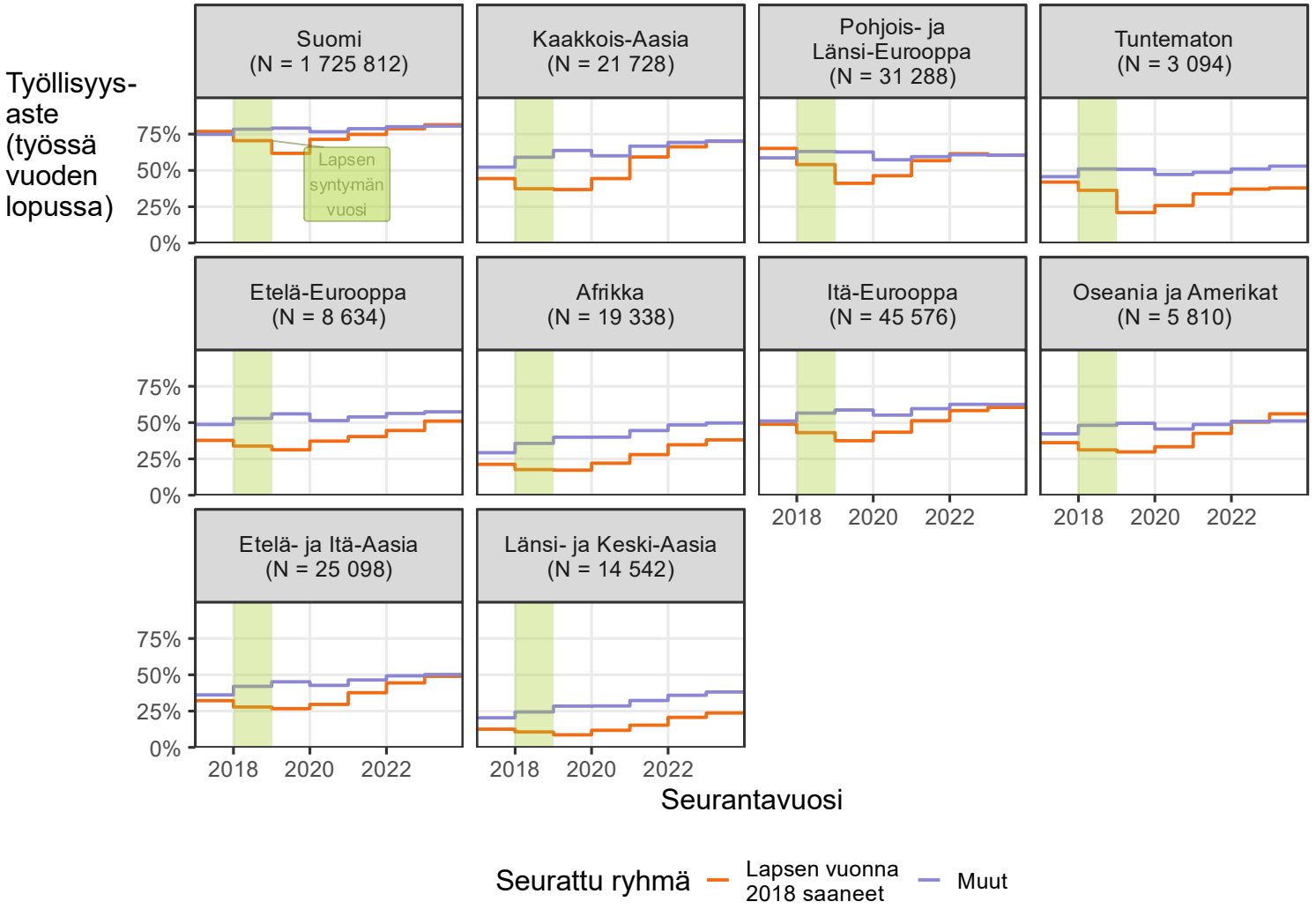

- Maahanmuuttajanaiset jäävät suomalaistaustaisten työllisyysasteesta sekä ennen että jälkeen lapsen syntymän
- Ryhmien välillä voi olla eroja lasten lukumäärässä

Työllisyysaste kuvaa Tilastokeskuksen päättelemää pääasiallista toimintaa kunkin vuoden lopussa. Jakajana on aina vuoden 2018 perusjoukon koko riippumatta siitä, onko henkilö poistunut tämän jälkeen väestöstä. Työllisyysaste esitetään ikävakioituna niin, että naisten, jotka eivät saaneet perusvuonna lapsia, ikäjakauma on painotettu samaksi kuin lapsen saaneiden. Naiset ovat voineet saada lapsen myös aiempina vuosina, ja he voivat saada lapsen myös perusvuoden jälkeen.

Yhteenveto

- Maahanmuuttajaäidit työllistyvät heikommin kuin suomalaistaustaiset äidit.
- Eri maista ja eri syistä saapuneiden ryhmien välillä on huomattavia eroja työllisyydessä.
  - Heikoimmin työllistyvät kansainvälisen suojelun perusteella Suomeen muuttaneet äidit.
- Heikon työllisyysasteen ryhmissä suurin osa on työnhakijoina jo nuorimman lapsen ollessa alle kolmevuotias.
- Maahanmuuttajaäitien työllistymisen taustalla
  - yksilölliset ominaisuudet (kuten koulutustaso ja kielitaito)
  - kulttuuriset tekijät (kuten sukupuoliroolit)
  - työmarkkinoiden rakenteelliset piirteet, kuten syrjintä
- Tutkimuksen mukaan kotoutumispalveluilla on myönteinen vaikutus maahanmuuttajaäitien työllisyyteen.
- Näyttö tukipolitiikan ja päivähoito-oikeuden muutosten vaikutuksista on hajanaisempaa.